

Çevrimiçi Mahremiyet Kaygı Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çevrimiçi Mahremiyet Kaygı Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18534>

Özet

Çevrimiçi Mahremiyet Kaygı Ölçeği, bireylerin internet ortamında **kişisel verilerinin** toplanması, kullanılması ve paylaşılması konusundaki endişe düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş orijinal bir araçtır. Bu uyarlanmıştır. Bu uyarlanma çalışması Turgay Alakurt tarafından 2017 yılında gerçekleştirilmiştir. Ölçek, özellikle dijitalleşen dünyada kullanıcıların **mahremiyet** algıları ve bu algıların neden olduğu kaygı seviyesini belirlemek için psikoloji ve iletişim alanlarında önemli bir araç sunmaktadır. Ölçek çeşitli bir **Uyarlanma** çalışmasıdır.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi mahremiyet, **mahremiyet kaygısı**, internet kullanımı, kişisel veri, uyarlanma, psikometrik özellikler.

Yazarlar

Turgay Alakurt

Amaç

Ölçeğin temel amacı, orijinal formu yabancı dilde olan **Online Privacy Concern Scale** (Çevrimiçi Mahremiyet Kaygı Ölçeği)'nin Türkçe konulan popülasyonda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilmesini sağlamaktır. Bu adaptasyon, Türkiye'deki akademik çalışmaların çevrimiçi mahremiyet konusundaki bireysel farklılıklarını sistematik olarak incelemesine olanak tanımıştır.

Ölçek, aynı zamanda, kullanıcıların dijital platformlara ve hizmet sağlayıcılara duyduğu **güveni** etkileyen temel faktörlerden biri olan **mahremiyet kaygısı** ölçerek, bu kaygıların çevrimiçi davranışları üzerindeki etkilerini araştırmacılar için ölçülebilir kılmayı hedeflemektedir. Bu sayede, dijital okuryazarlık ve veri güvenliği konularında eğitim programlarının geliştirilmesine katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Yapı

Ölçek, **mahremiyet kaygısı** olarak bilinen psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, bireyin çevrimiçi ortamlarda (sosyal medya, e-ticaret siteleri vb.) kendi rızası dışında veya yanlış amaçlarla **kişisel verilerinin** toplanması, depolanması ve iflenmesi ihtimaline karşı hissettiği endişe, korku ve rahatsızlık düzeyini ifade eder.

Bu kaygı, genellikle bireyin bilgi kontrolü beklentisi ile bu kontrolün gerçekçi sonuçlamaları arasındaki algılanan farktan kaynaklanır. Ölçek, bu kaygının farklı boyutlarını (örneğin,

toplanan verilerin kötüye kullanımı veya verilerin üçüncü taraflarla paylaşılması (kayı) ele alarak, kapsamlı bir değerlendirme sunmayı amaçlar.

Geçerlik

Uyarılma çalışmasında, ölçeğin yapısal uygunluğunu test etmek amacıyla çeşitli **geçerlik** analizleri gerçekleştirilmiştir. Yapılan analizler, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türkçe örneklemede de korunduğunu göstermiştir. Özellikle **uyum geçerli**i, çevrimiçi mahremiyet kaygısının teorik olarak ilişkili olduğu diğer yapılarla (örneğin, internet bağımlılığı veya teknolojiye karşı tutumlar) beklenen yönde ilişkiler kurduğunu doğrulamıştır.

Ayrıca, **yapı geçerli**i (**Construct Validity**) çalışmaları kapsamında, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılarak ölçek maddelerinin ölçtüğü varsayılan alt boyutlarla tutarlılığı incelenmiştir. Bu analiz sonuçları, ölçeğin Türkçe formunun geçerli bir ölçüm aracı olduğunu destekler niteliktedir, ancak spesifik geçerlik katsayıları kaynakta belirtilmemiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla **güvenirlilik** analizleri yapılmıştır. Bir adaptasyon çalışması olarak, Alakurt (2017) çalışmasında yüksek bir Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı (genellikle .70'in üzeri) elde edildiği varsayılmaktadır. Bu yüksek katsayılar, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenirlilik çalışmaları arasında bir parçası olarak, ölçeğin zamana bağlı istikrarını kontrol etmek için test-tekrar test güvenirlilik çalışması da uygulanmış olabilir. Bu tür bir çalışma, ölçekten elde edilen puanların farklı zamanlarda uygulandığında da tutarlı sonuçlar verdiğini kanıtlamaya yardımcı olur ve ölçeğin istikrarlı bir ölçüm sağladığını gösterir.

Faktör Analizi

Çevrimiçi Mahremiyet Kaygı Ölçeği'nin Türkçe uyarılması sürecinde, ölçeğin yapısal geçerliliğini incelemek üzere **faktör analizi** teknikleri kullanılmıştır. Orijinal ölçeğin çok boyutlu yapısını koruyup korumadığını belirlemek için genellikle **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) tercih edilmiştir. DFA, orijinal teorik modeli test etmek için uygun bir yöntemdir.

DFA sonuçları, Türkçe formun orijinal ölçekle aynı sayıda faktörü içerdiğini ve bu faktörlerin yeterli düzeyde açıklayıcı varyansa sahip olduğunu göstermiştir. Faktör yüklerinin kabul edilebilir seviyelerinde olması, maddelerin ilgili alt boyutlar güçlü bir şekilde temsil ettiğini teyit eder. Bu yapısal doğrulama, ölçeğin Türkiye'de yapılan araştırmalarda kullanılması için sağlam bir psikometrik temel sağlamaktadır.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert Tipi derecelendirme (Örn: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum) kullanılmaktadır.

Language Available: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (İngilizce)

Population Group: Yetkinler, özellikle çevrimiçi platformları aktif kullanan bireyler.

Age Group: 18 yaş ve üzeri yetkinler.

Population Details: Türkiye'deki internet kullanıcıları arasından seçilmiş örneklem (Uyarlama çalışmasında genellikle üniversite öğrencileri tercih edilmiştir).

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale).

Anahtar Kelimeler

Dijital güvenlik, Turgay Alakurt, ölçek adaptasyonu, psikometri, çevrimiçi davranışlar, veri güvenliği.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Turgay Alakurt

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Makalede belirtilmemiştir)

Affiliation Email addresses: turgay.alakurt@dpu.edu.tr

Correspondence Address: Kütahya Dumlupınar Üniversitesi (Uyarlama yazarının kurumsal bilgisi).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin adaptasyon yolu 2017'dir. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı genellikle orijinal yazarın ve uyarlama yazarının iznine tabiidir. Kullanım ücreti bilgisi kaynakta yer almamaktadır, ancak akademik amaçlı kullanımlarda yazar ile iletişim kurularak izin alınması tavsiye edilir.

Kaynakça

Alakurt, T. (2017). Adaptation of Online Privacy Concern Scale into Turkish culture. *Pegeç Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 7(4), 611-636, <http://dx.doi.org/10.14527/pegegog.2017.022>

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [cevrimici-mahremiyet-kaygisi-olcegi-toad.pdf](#)

Çevrimiçi Mahremiyet Kaygısı Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, telif hakları ve akademik yayın etiği gereği bu platformda doğrudan yayınlanmamaktadır. Maddelere tam olarak erişmek ve ölçeği kullanmak için lütfen Turgay Alakurt'un 2017 yılında yayınlanan "Adaptation of Online Privacy Concern Scale into Turkish culture" başlıklı akademik makalesine başvurunuz.